

SAĞLIK HİZMETLERİ YÖNETİMİ ve PLANLAMA

Doç.Dr. Çağdaş Erkan AKYÜREK

PLANLAMA

“Planlama, gelecekte belirli bir sonuca ulaşabilmek için ne yapılması gerektiğine bugünden karar verme sürecidir..”

PLANLAMA

Planlama,

- ✓ *uygun hedeflerin belirlenmesini,*
- ✓ *bu hedeflere ulaştırabilecek araçların tespitini,*
- ✓ *Gerekli varsayımların geliştirilmesini, ve*
- ✓ *alternatif eylem planlarının incelenmesini içerir.*

Planlamanın Özellikleri

- ✓ *En temel yönetim fonksiyonudur,*
- ✓ *Özgün hedeflere erişilebilmesi için yerine getirilmesi gereken faaliyetlerle ilgilenir,*
- ✓ *İdeal durumun tanımlanması ile başlar, ardından bu ideal duruma ulaşılması için gereken adımlar tayin edilir,*
- ✓ *Bazı planlar asla tam olarak son bulmazlar, süreklilikleri vardır (örneğin sağlık kurumlarında kalite geliştirme çabaları).*

Planlamanın Katılımcıları

- ✓ *Planlama esasen üst kademe yöneticilerin görev tanımı içerisinde yer alır.*
- ✓ *Genel anlamda amaç ve hedeflerin belirlenmesinden sorumludurlar.*
- ✓ *Fakat bu süreç örgütün diğer kademelerinden izole biçimde ilerleyemez.*
- ✓ *Gerektiği gibi çalışan bir «geri bildirim döngüsü»ne sahip olunmalıdır.*

Planlamanın Sınırlılıkları

Herhangi bir sağlık hizmeti planlama sürecinde maruz kalınan sınırlılıklar dört temel başlık altında ele alınabilir:

- ✓ *Genel çevre*
- ✓ *Yasal ve akreditasyon kuruluşlarınca öngörülen zorunluluklar*
- ✓ *Hizmet tüketicilerinin özellikleri*
- ✓ *Hizmet sunucular*

Planlama Türleri & İlişkileri

- I. Temel amaçlar/ Örgüt misyonu/ Felsefe/ Hedefler*
- II. Amaçlar*
- III. İşlevsel amaçlar*
- IV. Politikalar*
- V. Prosedürler*
 - V.1.Yöntemler*
 - V.2.Kurallar*
- VI. İş standartları*
- VII. Performans standartları*
- VIII. Uygulama hedefleri*
- IX. Amaçlarla yönetim*
- X. Operasyonel hedefler*

Temel Deęerler, Felsefe ve Misyon İfadeleri

Ortak bir vizyonu ve değer grubunu benimseyen kişiler bir araya gelerek, paylaştıkları ortak değerlere dayanan, tutarlı bir örgüt oluşturabilirler.

Temel deęerlerin, örgüt felsefesinin ve misyonunun ifade edilmesi örgütsel uygulamalar için genel bir çerçeve çizebilir.

Genel Amaçlar

- ✓ *Bir örgütün amaçları ortak vizyondan ve misyon duygusundan kaynaklanır.*
- ✓ *Örgütün genel amacını yansıtırlar ve devamındaki idari eylemlerin rotalarını çizerler.*
- ✓ *Amaç, eylemin yöneltildiği nihai sonudur.*
- ✓ *Amaçlara asla tamamen erişilmez, esasen ideal duruma ulaşılan kadar var olmaya devam eder.*

Hedefler

Planlama sürecinde yönetici mutlak suretle daha açık hale getirmek durumundadır.

«İdeale» giden yolda, misyon ve genel amaçlar aracılığıyla ortaya konulan göreceli olarak daha soyut nitelikteki ifadeler, özgün hedeflerin belirlenmesi ile daha somut hale getirilir.

Sonuç

Tüm yönetim fonksiyonlarının başlangıç noktası niteliğinde olan «Planlama», esasen an itibariyle gelecekte nereye gidileceğinin canlandırılmasından çok daha fazlasıdır.

Tesadüflere, önyargılara veya sadece yöneticilerin sezgileriyle deneyimlerine terk edilebilecek bir süreç değildir.

Atılacak ilk adımın doğruluğuy, yönetim sürecinin diğer adımlarının da gidişatında belirleyici olacaktır.

Kaynaklar

- Liebler, J.G.; McConnell, C.R. (2008) «Management Principles for Health Professionals», Jones and Bartlett Publishers, Sudbury, Massachusetts.
- Dunn, R. (2002) «Haimann's Healthcare Management», Health Administration Press, Chicago, Illinois.